

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Us-7254/2011-5

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Marine Kosović Marković, predsjednice vijeća, Sanje Štefan i Eveline Čolović Tomić, članica vijeća, te sudske savjetnice Ivane Mamić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja GONG iz Zagreba, Trg Bana J.Jelačića 15/IV, kojeg zastupa izvršni direktor Dragan Zelić, protiv rješenja tuženog Hrvatskog sabora Republike Hrvatske, Odbora za izbor, imenovanje i upravne poslove, Zagreb, Trg Sv. Marka 6, klasa: UP/I-008-02/11-03/29, urbroj: 6521-18-11-04 od 26. svibnja 2011., radi prava na pristup informacijama, u nejavnoj sjednici vijeća održanoj 15. veljače 2012.

presudio je

Tužba se odbija.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženog tijela odbijen je zahtjev tužitelja za ostvarivanje prava na pristup informacijama – dostavom preslika životopisa svih osoba koje su se prijavile za članove i/ili predsjednika Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa, od 18. travnja 2011.

U tužbi kojom prigovara zakonitosti osporenog rješenja tužitelj u bitnom navodi razloge zbog kojih smatra da nije bilo zakonskog uporišta da mu se uskrati zahtjev za pravo na pristup informacijama, jer da je prema mišljenju tužitelja upravo riječ o informacijama koje javnost ima pravo znati, osobito zbog javnosti postupka izbora članova Povjerenstva kao i javnosti rada Odbora, koji odabire članove tog Povjerenstva, te radi transparentnosti njihovog izbora. U tom pravcu su, tvrdi tužitelj i odredbe Zakona o sprječavanju sukoba interesa, kao i odredbe Pravilnika o javnosti rada Hrvatskog sabora, prema kojima također javnost ima pravo čak nazočiti održavanju razgovora s kandidatima za članove Povjerenstva, te su sjednice radnih tijela Sabora javne, uz iznimke propisane zakonom. Ujedno je odredbama rečenog Pravilnika građanima omogućen uvid u dokumentaciju i arhivsku građu Sabora te druge materijale u vezi s radom Sabora, sukladno postupku propisanom zakonom, a iz kojeg razloga su upravo i zatražene pobliže navedene informacija da bi javnost mogla nadzirati postupak izbora članova Povjerenstva, što je konačno cilj te svrha odredaba navedenih propisa.

Stoga, tužitelj smatra da razlog zaštite osobnih podataka kandidata koji su predali prijavu i životopis za članove Povjerenstva ne može biti razlog za uskratu tih podataka, niti postoje druge okolnosti koje bi bile zapreka jer su, smatra tužitelj, kandidati samim podnošenjem prijave za obnašanje javne dužnosti pristali i na objavu podataka iz dokumentacije koju su priložili uz prijavu, pri čemu, zaključuje tužitelj, tuženo tijelo nije

valjanim razlozima obrazložilo niti svoj zaključak da u konkretnom slučaju nije moguće izdvojiti pojedine podatke na način da se osobni podaci kandidata izostave, a u odnosu na podatke koji su bitni za buduće djelovanje i obnašanje javne dužnosti, dakle koji se odnose na rad, djelovanje i stručne kvalifikacije kandidata, da se omogući uvid u te podatke u povodu zahtjeva tužitelja.

Nastavno u tužbi, tužitelj ističe i druge razloge zbog kojih smatra da je postupak izbora članova Povjerenstva od osobite važnosti, jer da ti članovi trebaju uživati i povjerenje javnosti, radi čega je bitno da javnost dobije potpuni uvid u stručne kvalifikacije prijavljenih kandidata kako bi se otklonila svaka sumnja da je nadležno tijelo odabralo upravo one članove koji u potpunosti ispunjavaju zakonsku svrhu i cilj tijela za čije članove su se kandidirali. Dakle, transparentno objavom svih traženih podataka, smatra tužitelj, upravo bi se postigla konačna svrha borbe protiv korupcije, jer bi već kod odabira članova Povjerenstva koje sudjeluje u tom procesu bila otklonjena svaka mogućnost da se odabiru kandidati koji svojim osobnim i profesionalnim integritetom ne jamče da će svojim neovisnim i samostalnim djelovanjem uspješno suzbijati bilo koji oblik korupcije.

U tom smislu je, dodaje tužitelj, bitan i test javnog interesa temeljem kojeg se može u konkretnom slučaju utvrditi da je upravo opravdano učiniti dostupnim tražene podatke o svim kandidatima za članstvo u Povjerenstvu, te da je dostupnost traženih informacija upravo razmjerna cilju koji se želi time postići, jer kandidate ne izlaže javnosti na neprimjereni način, već se traže podaci koji se tiču njihove sposobnosti i ispunjavanja zakonskih uvjeta za obavljanje javne dužnosti.

Na kraju tužitelj ističe da je takva sloboda informiranja u skladu i s člankom 10, Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava, ratificirane od strane Republike Hrvatske koji uključuje i pravo na primanje i širenje informacija bez ograničenja od strane javnih vlasti, te da je takvo pružanje informacija temeljni preduvjet i za slobodu informiranja, obzirom da nije moguće stvoriti utemeljeno mišljenje bez mogućnosti uvida u relevantne činjenice. S tim u vezi, tužitelj predlaže Sudu da izvrši test javnog interesa sukladno odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama te članku 38. Ustava Republike Hrvatske, nakon čega da naloži tuženom tijelu da u određenom roku tužitelju dostavi tražene informacije, odnosno da tužitelju omogući pravo na pristup traženim informacijama sukladno odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama, te ujedno poništi osporeno rješenje u povodu tužbe tužitelja.

U odgovoru na tužbu tuženo tijelo ističe iscrpne razloge zbog kojih ostaje kod obrazloženja danog u osporenom rješenju iz kojih razloga predlaže Sudu da tužbu tužitelja kao neosnovanu odbije. Prije svega, navodi da je u cijelosti poštivana procedura za izbor predsjednika odnosno članova Povjerenstva propisana Zakonom o sprečavanju sukoba interesa, osobito u dijelu koji se odnosi na javnost rada Odbora, što tuženo tijelo također pobliže obrazlaže u odgovoru na tužbu. Ujedno dodaje da je o kvalifikacijama kandidata koji su ušli u uži izbor te o njihovom radu i djelovanju sukladno navodima životopisa već raspravljeno na javnog sjednici Odbora, nakon čega su obavljani i razgovori s kandidatima o njihovom radu, znanju i djelovanju, kojom prilikom su i predstavnici medija nazočili tim sjednicama, a na koji način su javnosti putem predstavnika medija bili dostupni svi podaci iz životopisa kandidata u svezi njihovih stručnih kvalifikacija, rada i djelovanja.

Također, dodaje tuženo tijelo, da nema zakonsku ovlast dati uvid samo u dio podataka iz životopisa kandidata na način kako to tužitelj predlaže u tužbi, tako da izostavi osobne podatke kandidata, tim više jer su svi bitni podaci odlučni za izbor kandidata koji se odnose na rad, njihovo djelovanje i stručne kvalifikacije koji su ušli u uži izbor već bili u cijelosti dostupni javnosti, na koji način je javnost pravodobno i iscrpno informirana o tim

kandidatima kao i onim kandidatima koji nisu ispunili uvjete propisane zakonom i javnim pozivom.

Također, ističe tuženo tijelo da je predstavnik tužitelja bio nazočan na sjednici Odbora kada se utvrđivala lista kandidata koji udovoljavaju uvjetima za izbor predsjednika odnosno članova Povjerenstva, kojom prilikom su na istoj sjednici utvrđeni i kandidati koji ne ispunjavaju uvjete, time da su za svakog od tih kandidata ujedno navedeni i razlozi neispunjavanja uvjeta, u prilog čemu je zapisnik sa 59. sjednice Odbora. Stoga da je tužitelj kao predstavnik javnosti, obzirom da su mu sve bitne činjenice bile poznate, javnost mogao izvijestiti o svim tim činjenicama te na taj način otkloniti eventualne „kontroverze koje su se u javnosti tijekom izbora članova Povjerenstva pojavile vezano za kvalifikacije i uvjete koje ispunjavanju ili ne ispunjavaju pojedini kandidati za članove Povjerenstva“.

Na pobliže opisani način je, smatra tuženo tijelo, u cijelosti postupilo u interesu javnosti koja je kroz rad Odbora i predstavnike medija nazočne na sjednicama Odbora bila u potpunosti informirana o radu, djelovanju i stručnim kvalifikacijama kandidata predloženih za članove odnosno predsjednika Povjerenstva, kao i svim ostalim kandidatima koji nisu ispunili zakonske uvjete, zbog čega predlaže Sudu da tužbu tužitelja odbije.

Tužba nije osnovana.

Osporeno rješenje utemeljeno je na odredbi članka 15. stavka 3. podstavka 1. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj 172/03., 144/10. i 37/11. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), kojom je propisano da će tijelo javne vlasti odbiti zahtjev ako se ispune uvjeti za odbijanje propisani u članku 8. tog Zakona.

Odredbom članka 8. stavka 1. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je da će tijelo javne vlasti uskratiti pristup informaciji, između ostalog, ako je informacija zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka. Na temelju odredbe članka 8. stavka 4. istoga Zakona, iznimno, tijelo javne vlasti nadležno za postupanje po zahtjevu omogućit će pristup informaciji iz stavka 1. i 2. tog članka, ako je takvo postupanje u interesu javnosti i nužno za postizanje zakonom utvrđene svrhe, te razmjerno cilju koji treba postići.

U postupku koji je prethodio donošenju osporenog rješenja na nedvojen način je utvrđeno da je u konkretnom slučaju riječ o informacijama u odnosu na koje se traži pravo pristupa, koji imaju značaj osobnih podataka, te su prikupljeni isključivo u svrhu provođenja postupka za izbor predsjednika odnosno članova Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa, zbog čega se, kako to zaključuje tuženo tijelo, u druge svrhe i bez pristanka kandidata na koje se životopisi odnose ne mogu koristiti.

Naime, prema odredbi članka 11. stavka 3. Zakona o zaštiti osobnih podataka (Narodne novine, broj 103/03., 118/06. i 41/08.) zabranjeno je davanje osobnih podataka na korištenje drugim korisnicima za čiju obradu odnosno korištenje nisu ovlašteni prema odredbama članka 7. i 8. stavka 2. tog Zakona, te ako je svrha za koju se osobni podaci traže na korištenje suprotna članku 6. stavku 1. i 2. ovoga Zakona. U smislu odredbe članka 7. stavka 1. podstavka 6. tog Zakona, osobni podaci smiju se prikupljati i dalje obrađivati ako je obrada podataka nužna radi ispunjenja zadataka koji se izvršavaju u javnom interesu ili u izvršavanju javnih ovlasti, koje ima voditelj zbirke osobnih podataka.

Iz citiranih odredaba proizlazi kako je mogućnost da voditelj zbirke (u konkretnom slučaju tuženo tijelo) da osobne podatke na korištenje drugim korisnicima dopuštena, između ostalog, pod uvjetom da je podnositelj zahtjeva na to ovlašten jer mu je obrada nužna radi ispunjenja zadataka koji se izvršavaju u javnom interesu, te ako svrha za koju se koriste osobni podaci nije suprotna članku 6. stavku 1. i 2. Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Interes javnosti je nadalje člankom 8. stavkom 4. Zakona o pravu na pristup informacijama predviđen kao razlog zbog kojeg se iznimno može odobriti pravo na pristup informaciji koja je zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka. Osim postojanja interesa javnosti potrebno je u tom slučaju da je takva informacija nužna za postizanje zakonom utvrđene svrhe, te da je dopuštanje pristupa takvoj informaciji razmjerno cilju koji se time treba postići.

Iz naprijed navedenog proizlazi da je pristup zakonom zaštićenim informacijama samo iznimno moguć, a iznimku je u primjeni propisa potrebno restriktivno tumačiti te u svakom konkretnom slučaju ispitati da li su ispunjene pretpostavke za odstupanje od propisanog pravila.

Također se dodaje da je svrha zaštite osobnih podataka zaštita privatnog života i ostalih ljudskih prava i temeljnih sloboda u prikupljanju, obradi i korištenju osobnih podataka prema odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka, pa ukoliko interes javnosti i nužnost postizanja određene zakonom utvrđene svrhe pretežu nad privatnim interesom fizičke osobe čijem se osobnom podatku daje pristup, to je potrebno utvrditi u svakom pojedinom slučaju i u odnosu na točno određenu fizičku osobu, s time da ostvarivanje prava na pristup takvom podatku treba biti razmjerno cilju koji se time treba postići.

S tim u vezi je prema ocjeni Suda pravilan zaključak tuženog tijela da je u konkretnom slučaju bilo zakonske osnove za uskratu pristupa informacijama koje su zaštićene zakonom, obzirom da je tužitelj tražio presliku svih životopisa kandidata koji, između ostalog, sadrže i osobne podatke, a ne samo pojedine podatke koji bi se odnosili na rad i kvalifikacije kandidata. Zbog toga obzirom na sadržaj zahtjeva Sud nalazi da nije bilo temelja za postupanje u smislu odredbe članka 8. stavka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama, niti to Sud može učiniti u smislu odredbe članka 17. stavka 9. istoga Zakona.

Također, Sud ocjenjuje neosnovanim prigovor tužitelja da je osporenim rješenjem povrijeđeno pravo na slobodu izražavanja zajamčenog člankom 10. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 18/97., 6/99., 8/99., 14/02., 13/03., 9/05., 1/06. i 2/10.), jer je člankom 10. stavkom 2. Konvencije, predviđena mogućnost ograničenja navedenoga prava pod uvjetima propisanim zakonom, koji su u demokratskom društvu nužni, između ostalog, radi zaštite ugleda i prava drugih. U konkretnom slučaju uskrata pristupa traženoj informaciji propisana je Zakonom s ciljem zaštite privatnog života te ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Slijedom izloženog, Sud je osporeno rješenje ocijenio zakonitim i odlučio kao u izreci na temelju odredbe članka 42. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 53/91., 9/92. i 77/92.), koja se primjenjuje sukladno članku 90. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10.).

U Zagrebu 15. veljače 2012.

Zapisničarka
Ivana Mamić, v.r.

Predsjednica vijeća
Marina Kosović Marković, v.r.

Za točnost otpisaka - ovlašten službenik

Ida Balent

